

[Økonomiministeren.]

importpriserne, vil der for 1972 blive tale om en stærkere stigning, også selv om importpriserne holder sig mere i ro.

På den baggrund er det overordentlig vigtigt, at der ikke fra den offentlige sektor udgår tendenser til øget efterspørgsel efter arbejdskraft, som kan lægge hindringer i vejen for eksportfremgangen. Regeringen har i halvfjerde år arbejdet systematisk på at nedbringe de statslige udgifters væksttempo og har nået betydelige resultater, som det fremgik af finansministerens fremsættelse for lidt siden. Nu er også de kommunale udgifter ved at komme ind under en fastere politik. Det samlede resultat kan aflæses af de procenter for væksten i statens og kommunernes totale efterspørgsel efter varer og tjenester, som er gengivet i den økonomiske oversigts kapitel om de offentlige finanser. I 1969-70 steg de nævnte offentlige udgifter regnet i faste priser med opimod 7½ pct., i 1970-71 var stigningen knap 6½ pct., i indeværende finansår vil den blive mellem 5½ og 6 pct., og efter de tal, der nu foreligger for det kommende finansår, vil vækstraten ikke blive meget højere end 5 pct. Disse tal tegner et klart billede af en aftagende vækst i det offentliges efterspørgsel efter varer og tjenester. Vi er nu stærkt på vej til en balance, hvor denne efterspørgsel ikke stiger stærkere end væksten i samfundets produktion.

Nødvendigheden af at skaffe råderum for en kraftigere stigning i industrieksporten i 1972 kræver imidlertid, at man fastholder et betydeligt kasseoverskud for det kommende finansår, og at man fortsætter sine bestræbelser for at nedbringe væksten i de offentlige udgifter yderligere.

Medens der i den resterende del af 1971 og begyndelsen af 1972 er mulighed for et betydeligt omsving i retning af øget eksport og bedre betalingsbalance, tegner der sig for den sidste del af 1972 en risiko for, at der på ny kan opstå et efterspørgselspres. Denne risiko kræver, at der vises forsigtighed og agtpågivenhed i den kommende tids økonomiske politik. Der må føres en tilbageholdende indkomstpøolitik af det offentlige på alle de områder, hvor stat og kommuner har indflydelse herpå, og man må undgå at stimulere efterspørgslen på en sådan måde,

at det giver anledning til lønglidning og prisstigning.

Udviklingen i 1972 og de krav, den stiller til vor politik, må bedømmes på baggrund af udsigten til et dansk medlemskab af et udvidet europæisk fællesskab fra nytår 1973. 1972 vil blive det sidste år, hvor dansk økonomi belastes fuldt ud af den markedsdeling i Vesteuropa, som har hæmmet vore eksportmuligheder siden begyndelsen af 1960erne. Men 1972 vil samtidig blive det år, hvor erhvervslivet må forberede sig på nye konkurrenceforhold. Situationen indebærer derfor en udfordring til os om at sikre erhvervene det bedst mulige udgangspunkt for en effektiv udnyttelse af de fordele, et medlemskab af EF kan bringe. Det forudsætter tilbageholdenhed med at udvide det offentlige og det private forbrug.

De problemer, vi her står over for, er ikke blot af kortfristet karakter. Tværtimod har redegørelsen for perspektivplanlægningen frem til 1985 klart afdækket følgerne af, at væksten i de offentlige udgifter og i den del af den indenlandske produktion, der ikke konkurrerer med udlandet, fortsat ligger så højt, at det hæmmer eksportproduktionen og hæmmer de importkonkurrerende erhverv og driver omkostningsniveauet i vejret. Perspektivplanredegørelsen indebærer den store fordel, at den tvinger os til at vurdere vor politik på kortere sigt i lyset af konsekvenserne på længere sigt.

Der går igennem redegørelsen for perspektivplanlægningen en undertone af bekymring for de vilkår, hvorunder erhvervene i løbet af 1970erne skal yde deres væsentlige bidrag til genskabelse af den økonomiske balance, som blev slået i stykker i 1960erne.

Alle er enige om, at det ikke er en acceptabel løsning på dette problem at sætte den danske økonomi i stå, som vi husker det fra 1950ernes stagnation. Indgangen i EF vil i nogen måde lette problemerne ved at bidrage til en bedring af betalingsbalancen og give erhvervene adgang til et større marked. Men selv under denne forudsætning kræves der imidlertid en målbevidst og langvarig indsats for at sikre den nødvendige omstilling af produktionskræfternes anvendelse fra indenlandske til udadvendte produktionsgrene.

Regeringen har for nylig ført drøftelser